

Sygn. akt I ACa 888/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Roman Sugier (spr.)
Sędziowie :	SA Anna Bohdziewicz SO del. Tomasz Tatarczyk
Protokolant :	Katarzyna Noras

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2018 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa S. Z.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Okręgowego w (...) i Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Aresztu Śledczego w (...)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej

z dnia 25 maja 2017 r., sygn. akt I C 518/15

- 1) oddala apelację;
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Okręgowego w (...) kwotę 4 050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO del. Tomasz Tatarczyk SSA Roman Sugier SSA Anna Bohdziewicz

Sygn. akt I ACa 888/17

UZASADNIENIE

Powód S. Z., po ostatecznym sprecyzowaniu żądania pozwu, domagał się zasądzenia od pozwanego Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Okręgowego w (...) i Dyrektora Aresztu Śledczego w (...) na jego rzecz kwoty 100.000 złotych.

Uzasadniając żądanie pozwu powód podał, że zadośćuczynienie przysługuje mu ze względu na cierpienie i ból związane z brakiem stałej rehabilitacji koniecznej ze względu na wcześniejszą alloplastykę stawu biodrowego prawego i poważne zwyrodnienie stawu biodrowego lewego. Mimo stwierdzenia przez biegłego, że powód może odbywać karę pozbawienia wolności w jednostce penitencjarnej zapewniającej dostęp do stałej rehabilitacji w stosunku do powoda zarządzono wykonywanie kary pozbawienia wolności bez zapewnienia koniecznej rehabilitacji.

Skarb Państwa-Prezes Sądu Okręgowego w (...) wnosił o oddalenie powództwa i o zasądzenie kosztów.

Podał, że zarządzenie wykonania kary było przedmiotem orzekania przez sądy obu instancji i nie były to orzeczenia bezprawne. Służba penitencjarna dysponuje bowiem jednostkami mającymi możliwość zapewnienia niezbędnej rehabilitacji. Pewne oczekiwanie na zabiegi rehabilitacyjne jest normą. W warunkach wolnościowych wynosi ona nawet kilkaset dni.

Skarb Państwa- Dyrektor Aresztu Śledczego w (...) także wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu.

Podał, że w czasie pobytu powoda w areszcie w okresie od 21 stycznia do 11 grudnia 2015 r. podjęto działania zmierzające do zapewnienia powodowi rehabilitacji w przystosowanym do tego Zakładzie Karnym w Ł..

Termin rehabilitacji ustalono na 3-14 kwietnia 2015 r. lecz powód odmówił poddania się rehabilitacji, podobnie jak badaniom specjalistycznym we wrześniu 2015 r. Był więc zaopatrywany przez służbę więzienną w środki farmakologiczne.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 21 lutego 2012 r. powód został skazany na karę 8 lat pozbawienia wolności.

W kwietniu 2013 r. powód wniósł o odroczenie wykonania kary powołując się na zbyt ciężkie i rażące skutki jej wykonywania w związku ze stwierdzonym zwyrodnieniem stawów biodrowych i planowanym zabiegiem założenia endoprotezy prawego biodra. Zdaniem powoda w zakładzie karnym nie będzie miał zapewnionej właściwej opieki medycznej. Badanie rentgenowskie wykonane w kwietniu 2013 r. wykazało u powoda duże zmiany zwyrodnieniowe prawego stawu biodrowego. Nadto rozpoznano zmiany zwyrodnieniowe lewego stawu biodrowego pod postacią osteofityzacji krawędzi panewki stawowej z podchrzestną sklerozyzacją i ze zwężeniem szpary stawowej. Zgodnie z zaświadczeniem (...) Szpitala (...)

w Z. z dnia 14 stycznia 2014 r., po wykonanym zabiegu alloplastyki prawego stawu biodrowego, u powoda rozpoznano zwyrodnieniową chorobę stawów biodrowych przy upośledzeniu sprawności narządu ruchu. Stwierdzono, że pacjent wymaga usprawnienia ruchowego, przy oszczędnym trybie życia i przeciwskazaniach do pracy fizycznej. Podano, że powód oczekuje na zabieg wymiany lewego stawu biodrowego w tzw. trybie kolejkowym. W związku

z wnioskiem powoda o odroczenie wykonania kary został on poddany specjalistycznemu badaniu. Biegły R. W. (1) w opinii z 3 października 2014 r. stwierdził, że powód do czasu założenia protezy lewego stawu biodrowego wymaga stałego usprawnienia i fizykoterapii ze względu na ból i ograniczenia ruchowości. Zgodnie z opinią odbycie kary pozbawienia wolności jest możliwe jedynie w ośrodku zapewniającym stały dostęp do fizyko i fizjoterapii, a pełna zdolność do odbywania kary nastąpi po wymianie stawu biodrowego i 6 – miesięcznej rehabilitacji.

Zarządzeniem z dnia 1 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy w (...) zarządził doprowadzenie powoda do zakładu karnego.

Zażalenie powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w (...) zostało rozpoznane przez Sąd Okręgowy w (...), który postanowieniem z dnia 26 marca 2015 r. odmówił jego uwzględnienia.

W ocenie Sądu Okręgowego służba więzienna dysponuje możliwością leczenia i rehabilitacji powoda, której termin wstępnie ustalono na czerwiec 2015 r.

W dniu 21 stycznia 2015 r. powód zgłosił się do Aresztu Śledczego w (...), gdzie przebywał do 11 grudnia 2015 r. W tym czasie przeciwko powodowi toczyło się postępowanie karne przed Sądem Rejonowym w (...) w innej sprawie niż ta w ramach której został już skazany. Sąd Rejonowy w (...) wystąpił z wnioskiem do służby więziennej o pozostawienie oskarżonego w Areszcie Śledczym w (...). W związku z kolejnymi czynnościami procesowymi powód był doprowadzany z aresztu do sądu w dniach 10 i 11 marca, 29 i 30 kwietnia, 12 i 27 maja, 2 i 17 czerwca, 13 lipca, 18 września, 1 października, 3 i 26 listopada oraz 9 grudnia 2015 r. W dniu 11 grudnia 2015 r. powoda przetransportowano do Zakładu Karnego w W.. Areszt Śledczy w (...) opinię biegłego R. W. (1) uzyskał 23 stycznia 2015 r. Wystąpiono do Zakładu Karnego w Ł. o ustalenie terminu rehabilitacji powoda. Termin ten ustalono na 3-14 kwietnia 2015 r. Powód nie wyraził zgody na tego rodzaju rehabilitację. Do Zakładu Karnego w Ł. nie wpłynął wniosek powoda o zmianę terminu rehabilitacji.

W dniu 29 sierpnia 2015 r. powód zwrócił się do Dyrektora aresztu o doprowadzenie na badanie rentgenowskie kręgosłupa i miednicy ze względu na pogłębienie się odczuwanych dolegliwości.

W dniu 21 września 2015 r. wykonano zdjęcie rentgenowskie stawów biodrowych, ale powód odmówił poddania się specjalistycznemu badaniu. Odmówił też wyjazdu do U. na kolejne badanie u specjalisty. Powód tłumaczył to pozorowaniem konsultacji medycznych oraz brakiem zaufania do usług medycznych oferowanych przez służbę penitencjarną.

Pismem z dnia 25 października 2015 r. powód wystąpił o zezwolenie na opuszczenie aresztu w celu wdrożenia specjalistycznego leczenia i dokonania „zaległej rehabilitacji”. Skarga powoda na oddalenie jego wniosku nie została uwzględniona przez Centralny Zarząd Służby Więziennej, który powołał się na to, iż powód odmówił poddania się rehabilitacji w warunkach pozbawienia wolności.

Także skarga powoda do Sądu Penitencjarnego - Sądu Okręgowego w (...) w dniu 22 kwietnia 2016 r. nie została uwzględniona.

W uzasadnieniu postanowienia wydanego w tym dniu, sygn. akt IV Kow 1569/15 podano, iż powód wykorzystuje kwestie zdrowotne w sposób instrumentalny. Podobnie nie uwzględniono kolejnego wniosku powoda z listopada 2015 r. ubiegającego się o zezwolenie na opuszczenie aresztu w celu pomocy rodzicom w remoncie i przemeblowaniu.

Skargę sąd penitencjarny oddalił.

Podczas pobytu w Areszcie Śledczym w (...) powód zasadniczo nie korzystał ze spacerów. Jego cela znajdowała się na 4 piętrze. Nie występował z formalnym wnioskiem o zmianę celi. Poruszał się bez zaopatrzenia ortopedycznego i kul łokciowych.

W dniu 5 grudnia 2016 r., ze względu na narastający ból stawu biodrowego lewego, duże trudności w poruszaniu się oraz zmiany w biomechanice tego stawu u powoda wykonano alloplastykę stawu biodrowego lewego. Zabieg ten wykonany został w trybie planowym. Termin oczekiwania na tego rodzaju zabieg

w Szpitalu Wojewódzkim w (...) w 2016 r. wynosił 5 lat. Orientacyjny termin przyjęcia w trybie pilnym (po świeżym zabiegu endoprotezoplastyki stawu biodrowego) na Dzienny Oddział (...) Ogólnoustrojowej w tym szpitalu w 2016 r. wynosił około 1 miesiąca.

W oparciu o zdjęcie rentgenowskie wykonane 26 października 2016 r. biegły rozpoznał u powoda stan po wymianie prawego stawu biodrowego z prawidłowo osadzonym implantem oraz chorobę zwyrodnieniową lewego stawu biodrowego

w średnim stopniu zaawansowania z przewlekłym zespołem bólowym, utrudniającym sprawne poruszanie się. W oparciu o wywiad także zespół bólowy odcinka lędźwiowo- krzyżowego kręgosłupa. W ocenie biegłego stan zdrowia powoda nie uległ wymiernemu pogorszeniu od 2014 r., przy czym postawa powoda polegająca na unikaniu rehabilitacji i niestosowaniu kuli łokciowej była niewłaściwa, gdyż zagrażało to m. in. skróceniem żywotności wszczepionego implantu prawego stawu biodrowego.

Stan lewego stawu biodrowego nie wymagał pilnej interwencji chirurgicznej i jego wymiana mogła być przeprowadzona w trybie planowym.

Mając na względzie powyższe ustalenia Sąd Okręgowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu powód nie wykazał, aby przysługiwało mu żądane zadośćuczynienie ze względu na brak dostępu do świadczeń rehabilitacyjnych, wynikający z tego brak usprawnienia ruchowego, pogorszenie stanu zdrowia oraz związany z tym ból oraz poczucie poniżenia.

Nie kwestionując prawa powoda do świadczeń zdrowotnych w trakcie jego pobytu w Areszcie Śledczym w (...) Sąd podkreślił, że obowiązkiem tej jednostki penitencjarnej było zachowanie powoda w niepogorszonym stanie zdrowia i nie mógł on oczekiwać leczenia i rehabilitacji w terminie lub zakresie szerszym niż osoby nie będące pozbawione wolności.

Zdaniem Sądu zebrane dowody, a w szczególności dokumentacja lekarska i opinia biegłego R. H. (1) którą Sąd uznał za miarodajną, nie dają podstaw do uznania, że w okresie pobytu powoda w Areszcie Śledczym w (...) doszło do wymiernego pogorszenia stanu jego zdrowia. Sąd podkreślił, że nie przeczy temu wykonanie u powoda w 2016 r. zabiegu wstawienia endoprotezy stawu biodrowego lewego. Zabieg ten miał bowiem charakter planowany, a choroba zwyrodnieniowa stawów biodrowych na jaką cierpi powód ma charakter postępujący.

Sąd nie dopatrył się odpowiedzialności pozwanego za to, że w trakcie pobytu w Areszcie Śledczym w (...) poruszał się on bez pomocy kuli łokciowej. Konieczność tego rodzaju wspomaganie wynika ze wstawienia powodowi endoprotezy stawu biodrowego prawego, a zabieg ten miał miejsce rok przed osadzeniem powoda w Areszcie Śledczym w (...). O konieczności używania kuli łokciowej powód winien być poinformowany przez lekarza prowadzącego na wolności. Ponadto postępowanie dowodowe nie wykazało, aby brak posługiwania się kulą spowodował u powoda jakiś uszczerbek na zdrowiu lub zmiany w funkcjonowaniu prawidłowo osadzonego implantu.

Mimo, iż powód w 2015 r. nie został poddany rehabilitacji, która poprawiłaby funkcjonowanie lewego stawu i zmniejszyła dolegliwości bólowe, brak podstaw do przypisania pozwanemu odpowiedzialności. Powód miał bowiem możliwość korzystania z rehabilitacji, ale z tego zrezygnował uważając, że powinien być poddany „stałej” rehabilitacji. Zdaniem Sądu opinia biegłego R. H. (1) wskazuje na to, że konieczna była systematyczna rehabilitacja, polegająca głównie na wykonywaniu w miarę prostych ćwiczeń, które powód mógł wykonywać także w warunkach aresztu śledczego.

Sąd podkreślił nadto, że zgodnie z art. 417¹ § 3 k.c. jeśli szkoda została wyrządzona przez niewydanie orzeczenia lub decyzji, gdy obowiązek ich wydania przewiduje przepis prawa, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem niewydania orzeczenia lub decyzji, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Powód nie uzyskał takiego orzeczenia. Nie legitymował się też orzeczeniem sędziego lub sądu

penitencjarnego stwierdzającego, że działania Dyrektora aresztu odmawiającego powodowi leczenia i rehabilitacji na wolności były bezprawne.

Zdaniem Sądu Okręgowego w postępowaniu cywilnym o naruszenie dóbr osobistych skarżącego sąd cywilny nie jest władczy oceniać prawidłowości orzeczeń wydawanych przez sąd penitencjarny.

Nie dopatrując się bezprawności działań pozwanych Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo wskazując jako podstawę prawną orzeczenia przepisy art.

23 i 24 k.c., 417 § 1 k.c. i art. 417¹ § 3 k.c.

O kosztach Sąd orzekł na mocy art. 98 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c.

Wyrok został zaskarżony apelacją w całości przez powoda.

Skarżący zarzucił naruszenie przepisu art. 233 § 1 poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, co miało wpływ na rozstrzygnięcie.

W apelacji podniesiono też zarzut naruszenia przepisu art. 227 k.p.c. przez nieuwzględnienie wniosków dowodowych skarżącego, co uniemożliwiło skarżącemu wykazanie zasadności powództwa.

Zarzucono też naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 417 k.c. oraz art. 47,77,45,6,32,7 i 83 Konstytucji RP oraz przepisów zawartych w Zbiorze Zasad Etyki Sędziowskiej.

Powołując się na powyższe powód wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Pozwany Skarb Państwa-Prezes Sądu Okręgowego w (...) w odpowiedzi na apelację wnosił o jej oddalenie i o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny w Katowicach zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie jest zasadna.

Wbrew jej zarzutom Sąd Okręgowy dokonał wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, czemu dał wyraz w obszernym i zgodnym z zasadami logiki uzasadnieniu orzeczenia.

Na tej podstawie poczynił trafne ustalenia, które Sąd Apelacyjny traktuje jako swoje własne.

Nie sposób zgodzić się z zarzutem apelacji, iż zaskarżony wyrok jest wadliwy, gdyż oparto go między innymi na opinii biegłego R. H. (1), którą skarżący uważa za stronniczą. Zarzut ten należy uznać za bezpodstawny.

W szczególności miarodajności opinii nie podważa podniesiona w apelacji okoliczność, iż biegły na jednym z posiedzeń sądu oświadczył, że istnieją jeszcze inni biegli tej specjalności, którzy mogą opiniować w sprawie, skoro powód kwestionuje prawidłowość jego opinii.

Biegły R. H. (1) jest biegłym sądowym o specjalności odpowiadającej przedmiotowi sprawy, a swą opinią uzasadnił w sposób wyczerpujący i przekonujący. Nie sposób przypisać mu stronniczości tylko dlatego, że powód dokonując odmiennej od biegłego oceny dowodów doszedł do innych wniosków.

Podkreślenia wymaga, co uczynił też Sąd Okręgowy w motywach swego wyroku, że przedmiotem postępowania nie była prawidłowość wcześniejszej opinii biegłego R. W. (1), na wnioski której powołuje się skarżący lecz to czy orzeczenie Sądu Okręgowego w (...) odmawiające powodowi odroczenia wykonywania kary oraz późniejsze decyzje

odmawiające przerwy w odbywaniu kary oraz brak zaleconej rehabilitacji spowodowały u niego uszczerbek na zdrowiu, naraziły go na zbędny ból i cierpienie oraz poczucie poniżenia.

Z zebranych dowodów wynika, że zarówno Sąd Rejonowy w (...) , jak i Sąd Okręgowy w (...) orzekając o tym, że powód może odbywać karę na którą został skazany kierowały się wskazaniami służby penitencjarnej informującej, że w Polsce są jednostki penitencjarne zapewniające możliwość rehabilitacji o jakiej mowa w opinii biegłego R. W. (1).

Z poczynionych ustaleń wynika, że rehabilitację można było prowadzić w Zakładzie Karnym w Ł.. Brak więc podstaw do uznania, że orzeczenie odmawiające powodowi odroczenia wykonania kary w celu rehabilitacji

i wykonanie kolejnego zabiegu wszczepienia endoprotezy stawu biodrowego prawego było bezprawne i to ono spowodowało ewentualne naruszenie dóbr osobistych powoda. Zresztą powód w apelacji nie podtrzymuje już zarzutu tego rodzaju.

Zasadności apelacji nie potwierdzają rozbieżności między sformułowaniem opinii biegłego R. W. (1) i R. H. (1), co do tego czy pobyt powoda w jednostce penitencjarnej winien być związany ze stałą kilkumiesięczną rehabilitacją, czy też systematyczną rehabilitacją przez kilka miesięcy. Biegły R. H. (1) w oparciu o późniejsze badanie stwierdził wszak, że powód cierpi na poważne schorzenie stawów, które wymaga rehabilitacji, a nawet zabiegu wszczepienia endoprotezy lewego stawu biodrowego, ale stan ten określił jako utrwalony i nie wymagający rehabilitacji czy zabiegu w trybie pilnym. Miarodajność opinii w tym zakresie nie mógł podważyć dowód z zeznań R. W. (1) jako świadka. Wymagało to ewentualnej wypowiedzi tej osoby

w charakterze biegłego, gdyż chodzi o wiadomości z zakresu specjalistycznej wiedzy medycznej, a nie co do faktów. Przeprowadzenie tego rodzaju dowodu okazał się niemożliwe ze względu na zły stan zdrowia biegłego R. W. (1). Biegły R. H. (1) w przekonujący sposób wyjaśnił, że nawet w przypadku osób leczonych w warunkach wolnościowych nie stosuje się stałej, półrocznej rehabilitacji szpitalnej lecz krótkie cykle tego rodzaju rehabilitacji z zaleceniem dalszej rehabilitacji ambulatoryjnej lub wykonywanej samodzielnie przez chorego. Areszt Śledczy w (...) zaproponował powodowi rehabilitację w Zakładzie Karnym w Ł., w terminie porównywalnym do czasu oczekiwania, z którym muszą się liczyć osoby

o podobnym stanie zdrowia leczone w warunkach wolnościowych. Mimo to powód odmówił poddania się tej rehabilitacji, jak i dalszym badaniom specjalistycznym. Jednocześnie podejmował działania zmierzające do przerwy w odbywaniu kary

i leczenia w warunkach wolnościowych.

Daje to podstawy do przyjęcia, że w istocie zmierzał do przerwy w odbywaniu kary, do czego nie było uzasadnionych w tych okolicznościach podstaw, czemu wyraz dał sąd penitencjarny oraz odmowa uwzględnienia skarg przez służby penitencjarne.

Powód zarzuca, że nie zalecono mu w Areszcie Śledczym w (...) poruszania się przy użyciu kuli łokciowej w celu oszczędzania endoprotezy oraz nie zalecono ćwiczeń, które mógł wykonywać w ramach samodzielnej rehabilitacji. Przy czym marginalizuje okoliczności wskazane w motywach zaskarżonego wyroku. To, że areszt w którym był osadzony nie dysponował oddziałem rehabilitacyjnym, a on zrezygnował z pobytu w zakładzie karnym dysponującym specjalistami z tej dziedziny zaoferowanym mu w terminie zbliżonym do tego, jaki oferowany jest chorym na wolności. Z tych względów zbędnym było słuchanie wnioskowanych świadków cierpiących na podobne schorzenia czy im ordynowano ćwiczenia rehabilitacyjne lub posługiwanie się kulami.

Zarzut naruszenia w ten sposób art. 277k.p.c. nie jest więc zasadny.

Zwłaszcza, że w późniejszym okresie powód odmówił też poddania się badaniom specjalistycznym oferowanym przez areszt.

O bezprawnym zaniechaniu służb aresztu śledczego, negującego prawo skarżącego do rehabilitacji i leczenia w warunkach wolnościowych nie świadczy też to, że uskarżał się on na bóle związane ze schorzeniem zwyrodniałego

stawu biodrowego i pogorszenie swego stanu zdrowia. Z opinii biegłego R. H. (1) wynika bowiem, że tego rodzaju cierpienia są swoiste dla tego rodzaju schorzenia samoistnego, a zwyrodnienie stawów biodrowych na które chorował powód ma charakter postępujący. O tym, że o pogorszeniu stanu zdrowia powoda decydować miał brak stosownej rehabilitacji, nie świadczy też w wystarczający sposób to, że w 2016 r. poddano go zabiegowi wszczepienia endoprotezy stawu biodrowego lewego. Wszak już w 2014 r. w dacie opiniowania stanu zdrowia przez biegłego R. W. (1) stan tego stawu kwalifikował powoda do tego rodzaju zabiegu. Biegły H. to potwierdził. Z zebranego materiału dowodowego wynika, że skarżącemu wszczepiono protezę stawu prawego w 2013 r. i był on pacjentem oczekującym na wszczepienie takiej protezy stawu lewego. Jest rzeczą powszechnie znaną, że nie dokonuje się wszczepienia protez biodrowych obu kończyn jednocześnie. Nieprzekonywujący jest więc zarzut skarżącego, że zabieg wszczepienia endoprotezy stawu biodrowego lewego w grudniu 2016 r. świadczyć ma o tym, że doszło z przyczyn obciążających pozwanego do gwałtownego pogorszenia jego stanu zdrowia. W istocie ze względu na nasilenie się dolegliwości bólowych powoda wszczepiono mu endoprotezę po upływie 3 lat od takiego zabiegu dotyczącego stawu prawego. Podkreślenia wymaga że miało to miejsce po upływie 1,5 roku do badania skarżącego przez biegłego R. H. i 1 roku po przeniesieniu powoda z Aresztu Śledczego do innej jednostki penitencjarnej, przy postępującym charakterze choroby.

W związku z cierpieniami powoda wynikającymi ze schorzeń samoistnych nie sposób obciążać pozwanego tym, że powód nie korzystał w czasie pobytu w Areszcie Śledczym w (...) z przysługujących mu spacerów wskazując na to, że chodzenie po schodach skutkowało bólem, a jego cela znajdował się na 4 piętrze aresztu. Z poczynionych ustaleń wynika, że powód nie wnioskował o zmianę celi na niższej położoną, a z opinii biegłego R. H., że chodzenie po schodach przy tego rodzaju schorzeniu jest jedną z zalecanych form rehabilitacji.

Dlatego zarzut naruszenia przepisu art. 417 k.c. sprowadzający się do stwierdzenia, że na skutek niewłaściwego wykonywania kary w Areszcie Śledczym w (...) powód doznał uszczerbku na zdrowiu lub zbędnych cierpień należy uznać za nieudowodniony.

Zaskarżony wyrok nie narusza też przepisów art. 23 i 24 k.c. w związku z art.

448 k.c. Brak bowiem podstaw do przyjęcia, że artykułowane przez skarżącego zachowania lub zaniechania służb aresztu miały na celu jego poniżenie lub naruszenie jego czci czy godności. Areszt wykonywał orzeczenie sądu zarządzające wykonanie kary i odmawiające odroczenia jej wykonania, a odmowa przerwy w karze wynikała z zachowania skarżącego rezygnującego z oferowanej rehabilitacji w celu wymuszenia leczenia na wolności lub w sposób taki jak powód oczekiwał, zgodnie z opinią R. W.. Nawet jeśli stan zdrowia powoda wymagał rehabilitacji wcześniej i w szerszym zakresie to podkreślenia wymaga, że proces niniejszy nie ma charakteru procesu o zapłatę kary prywatnej za wykazane nieprawidłowości w wykonywaniu kary pozbawienia wolności.

Postępowanie dotyczy zapłaty zadośćuczynienia w związku z naruszeniem dóbr osobistych powoda takich jak zdrowie, godności i cześć.

Pozwanemu Skarbowi Państwa nie można zarzucić, że nie zaoferował powodowi rehabilitacji i leczenia na warunkach dogodniejszych niż mogą na to liczyć obywatele nie pozbawieni wolności, korzystający z pomocy publicznej służby zdrowia. Ograniczenia co do wyboru lekarzy i jednostek służby zdrowia w którym powód mógł być leczony, wynikające z pozbawienia wolności spowodowanej karą za popełnione przestępstwa, w ocenie Sądu Apelacyjnego nie świadczą o bezprawności pozwanego, skutkującego szkodą powoda na zdrowiu czy naruszeniem dóbr niemajątkowych.

Chybione są także podniesione w apelacji zarzuty dotyczące naruszenia poszczególnych przepisów Konstytucji RP czy zasad Etyki Zawodowej Sędziów. Ogólne zapisy zawarte w ustawie zasadniczej nie czynią bezprawnymi działań znajdujących oparcie w ustawach i przepisach wykonawczych zgodnych z Konstytucją RP.

Prawo każdego do ochrony życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swym życiu osobistym (art. 47 Konstytucji RP) nie stoi na przeszkodzie wprowadzeniu pewnych ograniczeń wolności osobistej i zakresu usług w zakresie opieki medycznej wynikających z przepisów kodeksu karnego i kodeksu karnego wykonawczego. Osadzony nie może liczyć bowiem na lepszą opiekę zdrowotną niż ta, jaką Państwo zapewnia obywatelom, którzy nie zostali skazani na karę pozbawienia wolności. Powodowi zapewniono prawo do sądu o jakim mowa w art. 45 Konstytucji RP. Fakt, iż nie aprobuje on wyroku nie oznacza, że prawo to zostało naruszone. Nie oznacza to też, że naruszono nakaz równego traktowania czy zakaz dyskryminacji o jakim mowa w przepisie art. 32 Konstytucji RP.

Sąd Apelacyjny nie dopatrył się też naruszenia przepisu art. 7 i art. 83 Konstytucji RP nakazującego organom publicznym działania na podstawie i w granicach prawa. Mimo, iż powoda nie osadzono w ośrodku zapewniającym „stałą” rehabilitację nie wykazano, aby spowodowało to u niego jakiś uszczerbek na zdrowiu czy lub aby to miało na celu poniżenie jego osoby. Uwzględnienie powództwa wymagało zaś wykazania szkody na zdrowiu lub naruszenia innych dóbr osobistych powoda, czego skarżący nie uczynił. Sąd odwoławczy nie dopatruje się naruszenia Z. Etyki Zawodowej Sędziów w uznaniu przez Sąd pierwszej instancji za miarodajną opinii biegłego R. H. czy w przyznaniu mu wynagrodzenia za sporządzoną opinię. Zarzut ten jest bezpodstawny, co wykazano wyżej.

Przypisywanie zaś biegłemu, niezainteresowanemu rozstrzygnięciem korzystnym dla którejkolwiek ze stron, złożenia fałszywej opinii świadczy o subiektywnej ocenie zebranych dowodów w stopniu podważającym logikę zarzutów.

Dlatego Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako pozbawioną uzasadnionych podstaw faktycznych i prawnych.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 k.p.c., zasądzając na rzecz Skarbu Państwa-Prezesa Sądu Okręgowego w (...) koszty zastępstwa procesowego według stawki minimalnej przy tego rodzaju wartości przedmiotu zaskarżenia.

SSO del. Tomasz Tatarczyk SSA Roman Sugier SSA Anna Bohdziewicz